

RIKSDAGENS SVAR 100/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om planering av och statsan- del för social- och hälsovården

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (RP 39/2002 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 17/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 3 augusti 1992 om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) 6 § 1 mom. 3 punkten, 22 § 1 mom., 24 § 2 mom. och 25 § 2 mom., av dessa lagrum 6 § 1 mom. 3 punkten och 22 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1114/1998,

ändras rubriken för 6 §, det inledande stycket i 6 § 1 mom. samt 6 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom., 7 och 8 §, rubriken för 4 kap., 20 och 21 §, 22 § 2 mom., 24 § 1 mom., 25 § 1 mom., 26—30 § och 31 § 1 och 2 mom., rubriken för 32 § och 33 §,

av dessa rubriken för 6 §, det inledande stycket i 6 § 1 mom. samt 6 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom., 7 och 21 § samt 22 § 2 mom. och 31 § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 1114/1998, 8 § sådan den lyder i lag 1150/1996 och i nämnda lag 1114/1998, 26 § sådan den lyder i lag 1409/2001, 27 § sådan den lyder i lag 1279/1999, 29 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1150/1996 och i lag 1409/2001, 30 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1150/1996 samt 31 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1150/1996, rubriken för 32 sådan den lyder i lag 1145/2000 och 33 § sådan den lyder i lag 125/1999, samt

fogas till lagen en ny 2 a §, till 6 § 1 mom., sådant det lyder i nämnda lag 1114/1998, en ny 6 punkt, till 6 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 3 mom., till lagen ett nytt 3 a kap. samt till 32 §, sådan den lyder i nämnda lag 1145/2000, ett nytt 2 mom. som följer:

2 a §

Förhållandet till statsunderstödslagen

På statsunderstöd som avses i denna lag tillämpas förutom denna lag statsunderstödslagen (688/2001) till den del så bestäms i denna lag.

6 §

Förordningen om social- och hälsovårdens resurser

Statsrådet skall kalenderårsvis i samband med avlåtagandet av propositionen om statsbudgeten utfärda en förordning om social- och hälsovårdens resurser (*resursförordning*). Resursförordningen skall innehålla

2) för en tvåårsperiod det statsunderstödsbe-
lopp som står till förfogande för utvecklingspro-
jekt och anläggningsprojekt separat,

6) riksomfattande prioriteringar och kriterier
som skall beaktas vid valet av utvecklingspro-
jekt som berättigar till statsunderstöd.

I samband med resursförordningen kan med-
delas uppgifter om socialservicen och hälso-
vårdsservicen eller om målen för social- och häl-
sovården och uppnåendet av dem.

I resursförordningen kan bestämmas att en del
av det statsunderstöd för utvecklingsprojekt som
fastställs i enlighet med 1 mom. 2 punkten kan
användas av social- och hälsovårdsministeriet.

7 §

*Beredning av mål- och verksamhetsprogrammet
för social- och hälsovården samt resursförord-
ningen*

Mål- och verksamhetsprogrammet samt re-
sursförordningen bereds av social- och hälso-
vårdsministeriet. I samband med beredningen av
mål- och verksamhetsprogrammet skall kommu-
nernas centralorganisation samt vid behov andra
myndigheter och sammanslutningar höras.

8 §

Den regionala fördelningen av resurser

Social- och hälsovårdsministeriet fördelar
mellan länsstyrelserna det i resursförordningen
godkända statsunderstöd som står till förfogan-
de för utvecklingsprojekt och för anläggnings-
projekt med undantag av den del som enligt 6 §
3 mom. kan användas av social- och hälsovårds-
ministeriet.

Länsstyrelserna fördelar mellan kommunerna
och samkommunerna inom länet det statsunder-
stöd som står till förfogande för utvecklingspro-
jekt samt som står till förfogande för anlägg-
ningsprojekt och som social- och hälsovårdsmi-
nisteriet har hänfört till dem.

Såväl social- och hälsovårdsministeriet som
länsstyrelserna skall vid fördelningen av stats-
understöd för utvecklingsprojekt och för anlägg-
ningsprojekt iaktta de grunder som har godkänts
i resursförordningen.

3 a kap.

Statsunderstöd för utvecklingsprojekt

19 a §

Utvecklingsprojekt

Med utvecklingsprojekt avses regionalt eller
nationellt viktiga eller annars i stor utsträckning
nyttiga projekt som är nödvändiga för ordnandet
av social- och hälsovården i en kommun eller en
samkommun och som stöder utvecklandet och
effektiviseringen av verksamheten eller ibrukta-
gandet av nya arbetssätt.

19 b §

*Mottagare av statsunderstöd för utvecklingspro-
jekt*

En kommun eller en samkommun kan bevil-
jas statsunderstöd för genomförande av utveck-
lingsprojekt inom social- och hälsovården. I ge-
nomförandet av utvecklingsprojekt kan också en
annan kommun eller en annan samkommun eller

flera kommuner eller flera samkommuner tillsammans delta.

I genomförandet av utvecklingsprojekt kan också privata sammanslutningar, privata bolag eller fysiska personer delta i enlighet med vad som bestäms i 19 e §.

19 c §

Godkännande av resurser

Beloppet av det statsunderstöd som årligen används för utvecklingsprojekt godkänns i statsrådets förordning om social- och hälsovårdens resurser.

19 d §

Statsunderstödet belopp

En kommun eller en samkommun, eller om ett utvecklingsprojekt genomförs av flera kommuner och flera samkommuner, samtliga dessa, kan i statsunderstöd beviljas högst 50 procent av den andel med vilken kommunen, samkommunen, kommunerna eller samkommunerna deltar i finansieringen av projektet.

De totala kostnaderna för ett utvecklingsprojekt skall uppgå till minst 50 000 euro om inte något annat följer av särskilda skäl.

Statsunderstödet får tillsammans med övriga offentliga stöd inte vara högre än 50 procent av den andel som kommunerna enligt 1 mom. deltar med eller maximibeloppet för statsunderstöd eller något annat offentligt stöd enligt Europeiska gemenskapens regelverk eller lagstiftningen i Finland.

19 e §

Ansökan om statsunderstöd

Statsunderstöd skall sökas hos länsstyrelsen genom skriftlig ansökan före utgången av ett-
vart kalenderår. Ansökan kan gälla projekt som

inleds under de två följande åren. Sökande kan vara antingen en kommun eller en samkommun.

Av ansökan skall framgå

- 1) utvecklingsprojektets syfte och innehåll,
- 2) alla parter som deltar i genomförandet av projektet,
- 3) den kommun eller den samkommun som svarar för utvecklingsprojektets administration,
- 4) projektets totala finansiering, kommunernas och samkommunernas finansieringsandel samt övriga finansiärers finansieringsandel,
- 5) projektets totala kostnader,
- 6) den beräknade tidtabellen för genomförandet av projektet, samt
- 7) hur utvärderingen görs.

Närmare bestämmelser om detaljerna i ansökan om statsunderstöd kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 f §

Statsunderstödsbeslut

Länsstyrelsen fattar före utgången av februari ett skriftligt understödsbeslut i fråga om utvecklingsprojekt under året i fråga samt ett villkorligt understödsbeslut om utvecklingsprojekten för det följande året.

Av statsunderstödsbeslutet skall framgå följande uppgifter om statsunderstödet:

- 1) mottagaren,
- 2) utvecklingsprojektets syfte och innehåll,
- 3) de beräknade totala kostnaderna för utvecklingsprojektet och varje finansiärs andel,
- 4) vilka kostnader som godkänts som grund för statsunderstödet,
- 5) fördelningen på flera år av utvecklingsprojektet och det statsunderstöd som beviljats för projektet,
- 6) övriga eventuella grunder för beviljande och betalning av statsunderstöd samt för kontroll av hur understödet används.

Närmare bestämmelser om detaljerna i statsunderstödsbeslutet kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 g §

Betalning av statsunderstöd för utvecklingsprojekt

Statsunderstödet betalas till mottagaren av understödet i en eller flera poster beroende på den tidsmässiga fördelningen av kostnaderna. Statsbidragsmyndigheten kan besluta att statsunderstödet eller en del av det betalas på basis av de faktiska kostnaderna efter att en godtagbar utredning om användningen av understödet tillställts statsbidragsmyndigheten.

I statsunderstödsbeslutet kan betalningen fördelas på flera år i enlighet med hur länge projektet beräknas pågå. Om tidtabellen för betalning av statsunderstödet skall även i övrigt beslutas i statsunderstödsbeslutet.

Mottagaren av statsunderstödet skall ge länsstyrelsen riktiga och tillräckliga uppgifter för betalning av statsunderstödet.

19 h §

Statsunderstödsutredning

Den kommun eller den samkommun som svarar för administrationen skall för länsstyrelsen göra en utredning om det utvecklingsprojekt som är föremål för statsunderstöd och om hur projektet framskrider och genomförs samt om kostnaderna för projektet. Utredningen skall laggas fram inom sex månader från det att projektet avslutats.

19 i §

Tillämpning av vissa bestämmelser i statsunderstödslagen

På statsunderstöd för utvecklingsprojekt tillämpas dessutom följande bestämmelser i statsunderstödslagen:

- 1) 14 § om statsunderstödstagarens skyldighet att lämna uppgifter,
- 2) 15 § om statsbidragsmyndighetens tillsynsuppgift,
- 3) 16 § om granskningsrätt,
- 4) 17 § om utförande av granskning,

- 5) 18 § om handräckning,
- 6) 19 § om avbrytande av utbetalning,
- 7) 20 § 1 mom. om återbetalning av statsunderstöd,
- 8) 21 § om skyldighet att återkräva statsunderstöd,
- 9) 24 § om ränta,
- 10) 25 § om dröjsmålsränta,
- 11) 26 § om jämkning,
- 12) 28 § om tiden för återkrav,
- 13) 29 § 2 mom. om preskribering av skyldigheten att återbetala statsunderstödet, och
- 14) 30 § om kvittning.

19 j §

Sökande av ändring i statsunderstödsbeslut

Ändring i sådana beslut om statsunderstöd för utvecklingsprojekt som avses i denna lag får inte sökas genom besvär. I statsbidragsmyndighetens beslut får part som är missnöjd med beslutet söka rättelse inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Rättelseyrkandet riktas till den myndighet som fattat beslutet.

I beslut med anledning av rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

4 kap.

Statsunderstöd för anläggningsprojekt

20 §

Mottagare av statsunderstöd och förutsättningar för anläggningsprojekt

Statsunderstöd kan betalas till en kommun eller en samkommun för anläggningsprojekt som är nödvändiga för att ordna social- och hälsovården om projektet är nödvändigt för att trygga kommunens eller samkommunens social- och hälsovårdstjänster eller för genomförande av ett sådant utvecklingsprojekt som gäller verksamheten och som avses i 3 a kap. 19 a §. Dessutom skall de totala kostnaderna för projektet uppgå till minst 300 000 euro.

21 §

Anläggningsprojekt

Med anläggningsprojekt avses en funktionsmässig helhet som utgörs av byggande, anskaffning eller ombyggnad av lokaler eller anskaffning av annan egendom eller en motsvarande åtgärd, om de beräknade kostnaderna för åtgärden håller sig inom den ram som fastställs i resursförordningen. Projekt som gäller förvärv av markområde anses inte vara anläggningsprojekt.

Som anläggningsprojekt kan även anses en åtgärd enligt 1 mom. vars uppskattade kostnader är lägre än den lägsta gränsen i 20 §, om finansieringen av ett projekt som är nödvändigt för kommuninvånarna på grund av invånarantalet i och den ekonomiska ställningen för kommunen eller medlemskommunerna i en samkommun skulle komma att bli synnerligen betungande för kommunen eller samkommunen.

22 §

Godkännande av anläggningsprojekt

I resursförordningen godkänns beloppet av det statsunderstöd som står till förfogande för anläggningsprojekt.

24 §

Planering av anläggningsprojekt

Kommunen och samkommunen skall före utgången av året tillställa länsstyrelsen sin plan för de anläggningsprojekt som skall genomföras under de följande två åren.

25 §

Genomförande av anläggningsprojekt

Ett anläggningsprojekt skall inledas det år under vilket det skall bli genomfört enligt fastställelsen.

26 §

Statsunderstöd för anläggningsprojekt

För anläggningsprojekt betalas statsunderstöd högst för de kostnader som länsstyrelsen har fastställt. I kostnaderna ingår inte mervärdesskattens andel. Om de faktiska kostnaderna för projektet understiger de kostnader som länsstyrelsen fastställt, betalas statsunderstöd för de faktiska kostnaderna. Statsunderstöd betalas dock inte för anläggningsprojekt som underskrider den lägsta gräns som fastställs i resursförordningen, om det inte är fråga om ett anläggningsprojekt som avses i 21 § 2 mom.

27 §

Statsunderstödet storlek

Statsunderstödet för ett anläggningsprojekt är 25—50 procent av de kostnader som avses i 26 §. I enlighet med 7 § lagen om statsandelar till kommunerna räknas statsunderstödet ut på grundval av den utjämnade kalkylerade skatteinkomsten (*utjämnad skatteinkomst*) per invånare i kommunen. Kommunen får 50 procent i statsunderstöd, om dess utjämnade skatteinkomst ligger på utjämningsgränsen. Om den utjämnade skatteinkomsten är högre än utjämningsgränsen, bestäms statsunderstödet så att varje på utjämningsgränsen beräknad ökning med minst en procent av den utjämnade skatteinkomsten minskar statsunderstödet med en procentenhet till dess det är 25 procent. Statsunderstödsprocenten bestäms på grundval av den utjämnade skatteinkomsten för det år då anläggningsprojektet fastställdes. I fråga om två eller flera kommuners gemensamma eller en samkommuns anläggningsprojekt bestäms statsunderstödet för varje kommuns andel enligt kommunens statsunderstödsprocent.

28 §

Utbetalning av statsunderstöd för anläggningsprojekt

Statsunderstöd för ett anläggningsprojekt betalas till kommunen eller samkommunen månatligen senast den 20 varje månad i regel i lika stora poster under den tid som projektet uppskattas kräva. Den första posten betalas under månaden efter den månad då meddelande om att projektet inletts har lämnats.

29 §

Statsunderstödsutredning och statsunderstödsbeslut

För fastställande av det slutliga beloppet av statsunderstöd som betalas för anläggningsprojekt skall kommunen eller samkommunen för länsstyrelsen göra en utredning om genomförda projekt och de sammanlagda kostnaderna för projekten. Utredningen om de faktiska kostnaderna skall tillställas länsstyrelsen senast den 31 maj under det år som följer efter det då anläggningsprojektet blev färdigt. Utredningen skall dock alltid lämnas inom tre år efter att projektet påbörjades. Om projektet då fortfarande pågår, kan länsstyrelsen av särskilda skäl och på ansökan ge högst två års tilläggstid för utredningen.

Länsstyrelsen skall fatta beslut om det slutliga statsunderstödet för ett anläggningsprojekt inom två månader efter att statsunderstödsutredningen inkom.

Om det slutliga statsunderstödet enligt de tillämpade beräkningsgrunderna avviker mindre än 200 euro från beloppet av det statsunderstöd som betalats enligt 28 §, utbetalas eller återkrävs inte skillnaden.

30 §

Återbetalning av statsandel eller statsunderstöd för anläggningsprojekt

Det kan bestämmas att en sådan proportionell del av den anskaffade egendomens gängse värde som motsvarar statsandelen eller statsunderstö-

det för ett anläggningsprojekt helt eller delvis skall återbetalas till staten, om den förvärvade egendomen överläts eller om verksamheten upphör eller om det syfte för vilket egendomen används ändras varaktigt och egendomen inte används för någon annan verksamhet som berättigar till statsandel eller statsunderstöd. Statsandelen eller statsunderstödet kan emellertid inte återkrävas på grunder som har uppstått senare än 15 år efter att statsandels- eller statsunderstödsutredningen om projektet lämnades.

Förstörs eller skadas egendom, för vilken statsandel eller statsunderstöd har erhållits, kan det bestämmas att en sådan proportionell del av försäkringsbeloppet eller någon annan ersättning som motsvarar statsandelen eller statsunderstödet helt eller delvis skall betalas tillbaka till staten eller avdras från statsandelen eller statsunderstödet för ett nytt anläggningsprojekt.

Om betalningsskyldighet och avdrag för ersättning beslutar social- och hälsovårdsministeriet. Den statsandel eller det statsunderstöd som skall återbetalas skall betalas senast på den förfallodag som utsatts i beslutet. Angående de förändrade omständigheter som avses i 1 och 2 mom. skall statsandels- eller statsunderstöds-tagaren inom sex månader göra anmälan till ministeriet. Framgår det senare att anmälan inte har gjorts inom denna tid, skall en sådan proportionell del av egendomens värde som motsvarar statsandelen eller statsunderstödet betalas tillbaka till staten jämte ränta enligt 24 § statsunderstödslagen från och med förändringen, om inte ministeriet av särskilda skäl beslutar något annat.

31 §

Fastställande av resurser

Länsstyrelserna fastställer de anläggningsprojekt som kommuner och samkommuner skall inleda under verksamhetsåret samt de kostnader som ligger till grund för fastställandet av statsunderstödet.

Länsstyrelsen skall i samband med fastställandet av anläggningsprojekt meddela kommunen eller samkommunen ett förhandsbeslut om

de anläggningsprojekt som skall inledas året efter verksamhetsåret och om de kostnader som ligger till grund för fastställandet av statsunderstödet. Förhandsbeslutet är bindande för länsstyrelsen då den fastställer de projekt som skall inledas under det följande året, om inte något annat följer av statsbudgeten eller resursförordningen.

— — — — —

32 §

Tillämpningen av vissa bestämmelser i statsandelslagen och statsunderstödslagen

Dessutom tillämpas följande bestämmelser i statsunderstödslagen på statsunderstöd för anläggningsprojekt:

- 1) bestämmelserna i 20 § 1 mom. om återbetalning av statsunderstöd,
- 2) bestämmelserna i 21 § om skyldighet att återkräva statsunderstöd,
- 3) bestämmelserna i 24 § om ränta,
- 4) bestämmelserna i 25 § om dröjsmålsränta,
- 5) bestämmelserna i 26 § om jämkning,
- 6) bestämmelserna i 28 § om tiden för återkrav,

Helsingfors den 17 juni 2002

7) bestämmelserna i 29 § 2 mom. om pre-skription, och

8) bestämmelserna i 30 § om kvittning.

33 §

Rättelseförfarande

En kommun eller en samkommun som inte nöjer sig med ett beslut enligt 16 § statsandelslagen om beviljande av statsandel, ett beslut om statsunderstöd för ett anläggningsprojekt eller ett beslut om ersättning för utjämning av stora kostnader för barnskyddet, har rätt att inom tre månader efter delgivningen av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande hos den statsbidragsmyndighet som fattat beslutet. En anvisning om rättelseyrkande skall fogas till beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

På anläggningsprojekt som fastställts före ikraftträdandet av denna lag samt på anläggningsprojekt som fastställs 2003 tillämpas dock fortfarande de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Lagens 30 § tillämpas dock från och med den 1 januari 2003.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.